

Előfizetési árak:

Egész évre	8 kor.
Fél évre	4 „
Negyed évre	2 „

Pénzküldemények a „SZÁSZVÁROSI KÖNYVNYOMDA R.-T.” címére Szászvárosra, kéziratok a szerkesztőséghez Szászsebesre küldendők.

Megjelenik minden vasárnap.

Felelős szerkesztő és tulajdonos lapkiadó:

PODHRADSKY EMIL.

Hirdetési díjak:

Egy hasábos garmond sor vagy annak helye 20 fill. Ajánlköztásoknál, eladás vételnél minden szó után előre beküldendő 4 fill. Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mér— sékelt díjak egyezség szerint. —

IX. évfolyam.

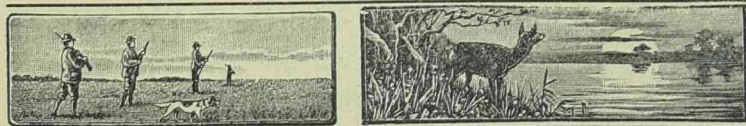
Szászsebes, 1905. január 1.

14. szám.

Előfizetési felhívás.

Az ujév beköszöntével felkérjük eddigi tisztelt olvasóinkat, hogy ne csak előfizetéseik megújításával, hanem új előfizetők toborzásával is a lap kiadásának nehéz munkájában segítségünkre lenni sziveskedjenek. Kivált kérjük gondot fordítani az előfizetési díjak **előleges** beküldésére, mert csak így vagyunk képesek a lap sok ezer koronányi kiadási költségét fedezni. Ne legyen a jövő év az elmulthoz hasonlatos, melyet 1000 koronát jóval meghaladó előfizetési-díj hátralékkal voltunk kénytelenek lezárni. Az előfizetési díjakat kérjük a minden eddigi tisztelt olvasónk birtokában levő előnyomott postautalványlappal lehetőleg január hó 20-ig beküldeni, hogy ne csak a múlt év végével maradt tartozásainkat törleszthessük, hanem folyó kiadásainkat is fedezhessük.

A kiadóhivatal.

Boldog ujévet!

Ma, lapunk megjelenésének napján az emberek milliói minden más köszöntő szó mellőzésével „boldog ujév” kívánásával köszöntik egymást. És ez a boldog ujév kívánás olyan különféle természetű! Ha úgy betekinthetnénk a boldog ujévet kívánók szívébe s követhetnénk a kíván-

ságot nyomon követő hátsó gondolatot, elborzadnánk a sivárság látásán, mely a legtöbb boldog ujév kívánsága mögött rejlik.

Ezek az ujévi üdvözlések ugyanis nagyon sokféle természetűek.

Ott vannak első helyen a kötelességszerűek, melyekkel a kisebbek járulnak a nagyok elé. Az ajkakon ott van a cifra frázis: „boldog ujévet kívánok!” de nyomában bizony vajmi sokszor az a gondolat jár: „törjön ki a nyakad!” Itt a sziv sugallatát nem követheti a száj, a mely csak a külső máz megtartása végett beszél.

Azután jön a borraivalós boldogujév kívánságok hosszú láncolata. Jön a levélhordó, sürgönyhordó, a hivatalszolga, a házmester, kéményseprő s ki tudná valamennyit elszámolni, ki szóval, ki nyomtatott betűvel kívánván boldog ujévet s teszik ezt valamennyien nem tiszta szivből, hanem azért a borraivalóért, mely nekik állítólagos jókívánságukért kijár. A meggratulált pedig bár nem szivesen, hanem savanyu ábrázattal belenyul a mindjobban laposodó tárcájába s viszonozza garasaival a jókívánságokat, nem feledvén el utánna gondolni, hogy: „vigyen el az ördög!”

Jönnek azután az utcai, vendéglői jókívánságok, melyeket ismerőseinkkel váltunk, s mikor azokkal üdvözlöljük őket, tesszük ezt leginkább azért, hogy ők ezt hasonlóval viszonozzák, szóval, hogy nekünk is részünk legyen mentül több jókívánságban.

Mennyi sivárság! Mennyi farizeizmus!

Mosoly az arcon, kézsorongatás, mögöttük meg az ürességtől kongó szív, mely róluk nem vesz tudomást.

Az embert szinte undor fogja el ezek láttára és hallatára s mikor itt-ott elvétve egy-egy igazi, őszinte, tisztaszívű eredő jó kívánságot hall, egy-egy valóban barátságos, meleg kézsorítást lát, olyan jóleső érzés járja át, mint a sivatagon zarándokló utast, mikor a homoktengeren való hosszú bolyongás után megpillanthatja a nap égető heve ellen árnyékot nyújtó zöld oázist s az azon át csörgedező patakot, mely hűs vízzel eloltja égető szomját.

És mi dacára annak, hogy a boldog ujév kívánásának őszinteségébe vetett hit annyira megrendült, most, mikor egy új esztendő küszöbén állunk, azzal állítunk tisztelt olvasóink elő, hogy nekik „boldog ujévet” kívánunk.

Vajjon mi készítet erre? Talán mi is csak a társadalmi sablonokat követjük s tesszük ezt csak azért, hogy a bevett szokásnak hódoljunk? Vagy pedig tesszük ezt azért, hogy viszont a magunk részére csikarjunk ki számos jó kívánságot?

Nem. Minket egész más rugók készítetnek erre s a mi jókívánságunk nem csak a szájon elhangzó pusztaszó, hanem telítve van az szerető szívünk egész melegével! A mi jókívánságunk nem pusztaszó lehelete a szájnak, hanem egyenesen szerető szívünk sugallata!

Egy évtizedet meghaladó idő óta élünk szellemi és érzelmi közösségben azokkal, kik most jókívánságunkat olvassák s ez a hosszú együttélés nemcsak megeremtette, de kifejlesztette és nagyra növelte az egymás iránt való rokonszenvünket és barátságunkat. Ezekben a szent és tiszta érzelmekben forrt össze lapunk az ő híveivel. Mi és lapunk olvasói ösmerjük, becsüljük és szeretjük egymást. Részt veszünk egymás örömeiben, s osztozunk egymás bujában, fájdalmában. Ha a sors üldöz, nem panaszkodunk másnak, hanem egyikünknek a másika előtt nyilatkozik meg szívünk, mert tudjuk jól, hogy egyikünk a másiknál mindig megtalálja a rokonérzelmet, a vigasztaló és biztató szót. Szóval a mi jókívánságunk csak tiszta szívből eredhet s mentes az minden rossz indulatu hátsó gondolattól.

És szükségünk is van arra, hogy mindig, de kivált most, az évfordulónál lelkeink egymáshoz röppenjenek s szárnyaikon vigyék el a mi kölcsönös jókívánságainkat, hiszen annyi sok a mi kívánni valónk!

Ha vissza tekintünk az elmúlt esztendőre, abban bizony több bajnak, bánatnak, mintsem az örömöknek nyomait látjuk.

A világ sorát intéző Mindenható keze súlyosan nehezedett amugy is szegény hazánkra s az eddigi szegénységünket nyomorúsággá változtatta. Barna kenyér lett a fehér kalácsból, a garasnak pedig forint lett az ára. Még csak ele-

Eltemetve.

— Az „Alkotmány” után. —

Eloltotta a pipáját és a nagy cserfa-kereszt mögé tette.

Igy ni, — mormogta a vén erdész, mialatt a friss gyöngyvirág és tölgylevélből font koszorút a fejfára illesztette — majd ha bealkonyodik, meggyujtom a gyertyákat.

Tizenegy év óta rendesen minden év halottak napjára megérkezett Bécsből a gyöngyvirágcsokor a magános sirra és Huber bátyónak egy ajándék.

Ma sokáig nem akart alkonyodni. Nehezen vált meg a nap a rengeteg erdőtől. Miként egy óriási szítán, úgy szűrte át sugarait a karcsu fenyőkön, vakító fehérre varázsolva a nyires fáit. Az egész erdő narancsszínű lángban égett. Az öreg Huber leült az árokszéle. A

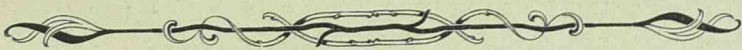
nagy, mélységes csend ihlettel töltötte be lelkét. Semmi nesz, még a nyugovóra térő nyulak futása sem zavarta meg az ünnepi hallgatást a bársonyos tisztáson. Olyan volt az egész, mint egy óriási mauzoleum, mely valami nagy, az emberek előtt megfoghatatlant rejtene mélységében: a szenvedélyt, melynek hiába ásnak sirokat, építenek börtönöket, hasztalan akarják meggátolni szigorú társadalmi szabályokkal. Áttör az minden, feltámad könyörtelenül, megújuló erővel. Huber bátyó elgondolkodik, képeket alkot és egymás mellé rakja s mikor mind szépen elkészülnek, megrémül a látványra, maga előtt látja a tizenegy év előtti drámát, melyet a Mindenhatón kívül csak ketten tudnak. Látja a kálmáni kastélyt, hol egyszer a szokottnál nagyobb és diszesebb vadásztársaság gyűlt egybe. A ház ifjú úra házasodni készült. Egy osztrák grófnőt szeretett volna elvenni, ki nemcsak szépsége és műveltsége, hanem vagyona miatt is igen ünnepelve volt nálunk s mert a kálmániak az egész világgal, még talán valami kínai mandarinnal is rokonságban voltak, könnyű volt az ifjú Ferenc grófnak

jén vagyunk a télnek, melynek éléskamráját a nyárnak és ősznek kellett volna megtölteni és a behordott csekély készlet már vagy elfogyott, vagy pedig fogytán van, pedig még vajmi messze van az aratás! Mi lesz addig?

Bizony, sanyaru a helyzetünk s ha végleg nem esünk kétségbe, azt csak a jó Istenbe vetett erős bizodalmunknak köszönhetjük. Bizunk az ő jóságos atyai szeretetében, mely eddig megtartott s reméljük, hogy a megpróbáltatás nehéz napjai után megjutalmazza a mi gyermeki bizodalmunkat és ismét felénk fordítja nyájas arculatát.

Vigasztaljon minket ez a remény s ne hagyjuk el egymást mi, kik jobb időkben lelki rokonságban, baráti szeretetben éltünk, most sem, midőn a sors keze súlyosan nehezedik reánk. Ne hagyjuk el, hanem vigasztaljuk s ott, a hol lehet, támogassuk is egymást, mert így megosztva szenvedéseinket, bunkat, bánatunkat, azok csak felényiek lesznek s könnyebb lesz nekünk azokat elviselni. Nyujtsák egymás felé baráti jobbjukat lapunk tisztelt olvasói s igaz lélekkel őszinte szívből kívánjanak egymásnak azt, a mit mi is igaz, szerető szívünkben mindnyájuknak kívánunk:

„Boldog ujévet!”

A farkas.

— A „Z. L.” után. —

Már ősidők óta népszerű állat volt a farkas. Nem azért, mintha bárki is szerette volna, hanem mivel élete

a szép Edinát, mint rokont, atyjával együtt meghívni. Mulattak, vadásztak és táncoltak, táncoltak és vadásztak, így volt ez nap-nap mellett. De az ünnepelt Edinának jobban tetszett a fővadásza, mint a gróf maga. Sokat voltak együtt. A háziur maga mellé állította vendégét a hajtásoknál. Fővadásza töltötte Edina puskáját és szolgált neki utbaigazitásokkal. Jól látta az öreg Huber, mint remeg a keze, de még a hangja is Gábornak, ha átadta a kész fegyvert. Látta az öreg azt is, mint pirolnak el egyszerre s mint lesz sötét Ferenc gróf tekintete, ha rájuk néz, kiváltképpen ha Gáborra pillantott, ki nállánál sokkal különb vala, karcsu és tüzesszemű: uri modora csodálkozóba ejtette a meghívott vendégeket, kik nem tudtak eligazodni, hogy az egyszerű szülők gyermeke hogyan sajátította el ezt a finom, szerény fellépést és megnyerő magaviseletet.

Egy derült októberi reggelen (mert ha valami történik, az rendesen reggel vagy este történik meg) Huber bátya hazafelé indult rendes erdei körutjáról, fáradt volt, lassan ballagott az erdészlak felé. Menet közben neszt

módja révén nagyon is közelről érintette az ember gazdasági érdekeit, a házi jószág köréből szedvén áldozatait, vagy éppen a teremtes urának életét veszélyeztetvén. Mig a róka tenger csalafintaságával igyekszik a gondozott, őrzött háziállatok közelébe jutni s bőrének épségeért is eleget ravaszkodik, a farkas a durva erőszak megtestesítője. Nem csoda hát, ha azon időkben, mikor a kar ereje adta a hatalmat, a mikor az marta, a ki birta: a farkas könnyen utat talált az emberiség képzelete világába, hisz jelképiül szolgálhatott a hajthatatlan öserőtől duzzadó vitéznek, kinek minden büszkesége éppen a természet eme adományában és a sok megpróbáltatás árán szerzett ügyességben határozódott. Ezért látjuk a farkas szereplését a római ősmondában, ezért a germán mythológiában, számtalan vitéz nemzetség címerét díszíti e fenevad, avagy éppen nevet is az adott neki.

Az idők folyamán az emberiség erkölcsi szelidültek, de nem a farkasé. Mindinkább üldözött vaddá vált, s ma már Európa nagy részéből ki is pusztult. Csak a legészakabbra, illetve leginkább kelet felé eső területeken, meg a magas hegységek zordon szakadékaiban lel még otthonra. Attól azonban aligha kell tartanunk, hogy végkép ki talál veszni, mert az egész északi földgömbön elvavan terjedve. Persze, nem is egyetlen fajra illik ma már a „farkas” név, hanem jómódon minden nagyobb területnek megvan a maga külön „toportyán férge”.

Európát és Ázsiát az ugynevezett közönséges farkas (*Canis lupus* L.) lakja. Ennek egy feketés változatán (*C. lupus lycaon* Erxleb) kívül két eltérő alakját különböztetik meg, a vörhenyes szürke inkább síkságlakó *C. lupus minor*-t, és a hamvasszürke, hegységekben élő *C. lupus typicus*-t. Bennünket annyiban érdekelhet ez a megkülönböztetés, a mennyiben a nálunk nádifarkas néven ismert „csikas” mindenestre az előbbi alakkal azonos, míg a Kárpátokban a tipikus farkas él.

Ehhez nagyon hasonlít az Észak-Amerikában ho-

nos deres farkas (*Canis occidentalis* Richards.), melynek régebben három színbeli változatát szokták volt megkülönböztetni: a fekete orru mexicanus (Briss)-t, a feketés ater (Richards)-t és a fehér albus (Sabine)-t. Utóbbiról azonban ma már kétségtelen, hogy külön fajnak tekintendő, mire különben még visszatérek.

India a „cheria”-ban (*Canis pallipes* Sykes) bir külön farkasfajjal, míg Abesziniában az inkább rókára formázó vörös farkas (*Canis simensis* Rüpp.), Dél-Amerika egyes részein (Brazília, Paraguay) pedig a sörényes farkas (*Canis jubatus* Dsem.) él.

Van végül Észak-Amerikában a nagy deres farkas mellett még egy kisebb faj is, a prairie-farkas (*C. latrans* Say), mely arcorának formájával a sakálókhoz közeledik.

Közép-Európában manapság kevés gondot ad a farkas, legfeljebb téli időben kell a vadásznak vagy vadőröknek itt-ott erősebb eszközökhöz folyamodnia. Mindazonáltal Bretagneban, a „Grand louvetier” hivatala ma sem pusztá cim még, s nem is olyan régen, a 70/71-es háboru után sok helyütt, például Schweizban ugy el-

szaporodtak az ordasok, hogy hivatalos hajtóvadászatot kellett rájuk tartani. Ekkor történt (1874. februárjában), hogy a Kleinlützel melletti erdős szakadékokban egy farkas vaddisznókra vetette magát. Dühös üvöltések a faluban is hallható volt. Másnap aztán két szétépett vaddisznót találtak a helyszínen, de két farkast is, melyek hasát a kanok agyara felszokitotta. Régebben, különösen a keleti részeken még kurucabb állapotok uralkodtak. Például 1823-ban Livlandban hatósági közlések szerint többek közt 15,182 birka esett az ordasok áldozatául, a híres Napoleon-féle visszavonulás alkalmával pedig orosz területen 24 fegyveres francia katonát téptek szét.

Itt, meg Skandináviában a jelenben is veszedelmes állat. Telente nagyobb csapatokban jár és jelentékeny károkat okoz. Itt-ott ember is áldozatokul esik. Ezzel ellentétben Szibéria azon vidékein, hol lovas, nomád nép lakik, a farkas igen félénk, jobbra egyedül kujtorgó vad. Alig mutatkozik valahol, már is lóháton üldözőbe veszik s agyonkorbácsolják. Másutt kitanított sast eresztenek föl utána. Ez eléri, rácsap és kivájja a szemét; a vadászok aztán megszabadítják további kintjaitól. Kutyaikkal is szokták üldöztetni, leginkább az úgynevezett „barsoi“-val, avagy juhászkutyákkal. A barsoi hosszuszőrű, agárforma kutya, igen jól fut s ha eléri az ordast, kivált többedmagával, rövidesen kizavarja az árnyékvilágból. Észak-Amerika némely vidékén, hol azóta hogy a nagy bölény-csordák, melyeknek állandó kísérői voltak az ordasok, végképen a történelmi emlékek sorába léptek, e fenevadak igen gyakoriakká lettek, nagyon szokásban van a kutyával való vadászat, s e célra barsoivérű ebeket használnak. Megjegyezhetjük, hogy az ordas az egyedüli állat, a mit még a Yellowstone-park védett területén is üldöznek, mert az úgynevezett timberfarkas, a szarvasok ádáz ellensége, e szegény állatokat ide is nyomon követi s rengetegül pusztítja.

hallott, ágak recsegték, mintha valami ember bujna mindjobban a sűrűségbe. Kuttyáját mihamar beusztotta; de mily nagy volt meglepetése, midőn a hü állat örömsaholva állt meg a kis lesház előtt, hol Edina és Gábor ültek egymás mellett a fatuskón. Ovatosan, nehogy észrevegyék, fordult vissza és ment az öreg egy ellenkező irányu uton. De bár ne tette volna, szegény Gábor gyerek még most is élne talán, mert a már gyanakodó Ferenc grófot másfelé terelte volna, mert így csak akkor találkozott vele, midőn az erdészlakba ért, hol a gróf kikelt arccal dühösen rárivalt, hogy az erdők ismét tele vannak vadorzókcal és hogy a fővadász miért nem állít több erdőt a határszélére. Az öreg mentegette Gábort, úgy-ahogy, természetesen hasztalanul.

Néhány napra az esemény után, hajnal felé lövések zaja ébresztette fel az öreget. Sietve indult kifelé. Két erdős jött már vele szemben. Együtt mentek a határszélére: Ott feküdt Gábor, átlőtt tüdővel, még lélegzett lassan, az emberek felemelték, de alig indultak meg, az öreg Huber karjai közt meghalt.

Hanem azért a farkas is civilizálódott. Nálunk a karvaly, Herman Ottó tanúsága szerint, igen megszerette a vasutat. Mellette röpülven hirtelen átsap a robogó vonat másik oldalára, hogy a felrebbenő, gyanutlan madarakat elfoghassa. Azonkép cselekszik az amerikai farkas, azaz helyesebben ugyanugy szereti a vasutat. De nem ragadozni jó közelébe, hanem csak falni. Már lesi a száguldó vonatot, hogy a kidobált csontokat, egyéb hulladékot a sinek mellől fölszedegethesse.

Ebből megtetszik, hogy minden ész híján nincs ő kelme. Erre vall vadászatának módja is. A prairie-farkas többnyire felváltva üldözi a vadat, az indiai farkas olykor egész csatárláncban veszi körül, avagy kettesével vonul ellene, miközben az egyik foglalkoztatja az áldozatot, a másik pedig lopva mögéje sompolyog. E módszerrel a mienk is él. Gyermekekoromban hallottam idősebb emberektől beszélni, hogy a S. pusztá határában akkor még elterülő nagy erdő szélében két farkas akkép ejtette el a gulya hatalmas bikáját, hogy az egyik az erdőben lévő kazalig csalta, melynek tetejéről a másik a hatalmas állat nyakába ugrott.

A csapatokban legelő szarvasmarha avagy ló nem fél tőle. Amazok szarvukkal esnek neki, utóbbiak pedig — néha az egész ménés egyszerre, — rárohanva mellső lábaikkal igyekeznek levágni. Hogy kört formálnának s a borjakat, illetve csikókat közből fognák, legalább is kétséges.

Egyes farkas ritkán tud ily nagyobb háziállattal vagy vaddal elbánni, olyféle ravaszkodás pedig, hogy a rugdalózó szamarat bevizezett bundájának rázásával vakítja el s így rántja le, alig képzelhető el róla, sőt mint egyes eset is mesének látszik.

A kellő védekezéshez szükséges azonban, hogy az állatok a farkast ismerjék, támadásának mikéntjével tisztában legyenek. Így keleti Grönlandban a rénszarvas megfogyása és a mosúz tulkok borjainak megkevesbe-

— A vadorzók lőtték meg, — mondogatta a két erdős, szerencse, hogy a gróf ur ma a felsőerdőben cserkészett, különben őt érte volna a golyó.

— Mit, — kiáltotta megrémülve az öreg Huber, hát a méltóságos ur ma kiment vadászni és nekem nem szólt!

— Miért is ne, ilyen szép hajnalban.

Kinyomozták az egész erdőt, elfogtak vagy tíz paraszt embert, de a gyilkost nem tudták kideríteni. A szerencsétlen Gábort pedig eltemették az erdő legszebb helyén, vadrózsa és galagonya bokrok árnyékába, az őzek etetőjéhez közel.

A gyilkosság után szétszóródott a vig társaság. Igen kinos hatással volt rája Gábor halála. Főleg a házigazda volt érthetetlenül leverve. Elutazása előtt Edina kiment az erdei sirhoz, sokáig volt ott. Hogy mit mondott a halottnak azt nem tudja senki. Kisírt szemekkel tért be Huber bátyóhoz és szentül meg kellett az öregnek ígérni, hogy amíg él, gondozni fogja Gábor sirját. A vidéken többet aztán nem látták a szép grófnőt.

dése a sarki farkas pár év előtti bevándorlásának tudható be, míg Ellesmere-Land-on a tulkok igen szép számu utóddal bírnak s még a szarvasokat is megvédi a farkasok ellen. Itt állítólag borjaik védelmére valóban köröket formálnak.

A sarki farkast (*C. albus* Sabine) sokáig csak válfajnak tartották. Mióta azonban Sverdrup Ottó, ki legutóbb a „Fram“-on négy évet töltött a grönlandi tengeren, két eleven példányt hozott magával, kitünt, hogy csontváza igen sokban hasonlít a hiénáéhoz, s már ez okból is önálló, külön fajnak tekinthető. Méhely, a magyar Brehm II. kötetének 40. lapján e körülménnyel nem számolhatott, miért is a *C. occidentalis* Richards fajkörében csak futólag emlékszik róla.

E két farkas 1900-ban Ellesmere-Land egyik déli fjordja (Gånse fjord) közelében fogatott, s később Stochholmba került. A him (Ádám) 62 cm., Éva 57 cm. vállmagassággal bírt.

A mi farkasunk átlagos vállmagassága 68 cm.-re vehető, tehát valószínű, a mennyiben az előbb említettek fiatal példányok, hogy nagyságban a sarki meg egyezik vele.

Utóbbi életéből még nem sok a világos. A mi ordasunk április, májusban koslat s 63—64 nap mulva elli meg 4—9 kicsinyét, melyek némelyike olykor 21 napig is vak.

Ezek úgy nagyjában állanak a többi fajra is, épp úgy, mint a zenétől, különösen vonó hangszerektől való — kísérlettel igazolt — borzadás is közös vonásuk. Valamennyi üvölt, vonít, tutúl, de nem ugat. A legkeservesebben érti a praire-farkas, miért is üvöltő farkas a diszneve.

Házi kutyával elég hamar elpáriz az ordas, mit az eszkimók, kutyáik erejének fokozása céljából hasznukra is fordítanak. A rókával azonban nagyon rossz lábon áll, ha megfoghatja rövidesen elbánik vele.

Hallani sem hallottak róla sokáig, mignem egy alkalommal az egyik vendég komornyikja beszélte az öregnek azt, hogy férjhez ment egy idősebb külföldi diplomatához és hogy nagyon ritkán jön a Heugesseni palotába.

— Milyen különösek az asszonyok — dörmögte a vén erdész.

Besötétült. Az esti szellő hervadt levél- és páfrányszagot hozott a közeli tölgyesből, diszkrétül vegyült közéjük a bécsi gyöngyvirág illata. Huber bátyó meggyújtotta a kis viaszgyertyákat. Kisérteties szépen égett lángjuk, parányi lidércfényhez hasonlítottak, különös gyengéd aranyba mártott árnyékot terjesztve maguk körül, olyan árnyékot, minőt egy futva haladó nagy világosság hagy maga után.

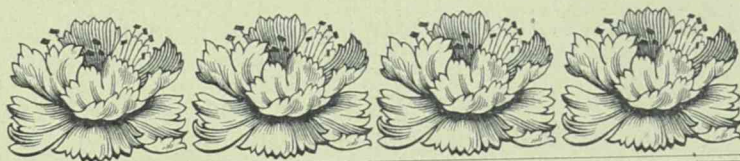
Az öreg Huber keresztet vetett, mormogott valamit, ami hasonlított egy foháshoz is, meg valami átokhoz is az asszonyokra. Pipája után nyult s meggyújtotta az egyik kis gyertyával.

Szelidíteni lehet, s fiatalon kapott példányok némely esetben báránymódra kezesek lettek, hűségükkel becsületére válván kutyanemzetségü mivoltuknak.

Állatkertekben mindenütt fölleljük, ezek legtöbbször párzik és felneveli fiait. Ez nemcsak a mi farkasunkra áll, mert pl. a philadelphiai állatkertben 1899 (1900?)-ben 10 *C. lupus mexicanus* és 9 *Canis latrans* fióka látta meg a napvilágot.

Nagyjából szemlét tartottunk volna a farkasok felett. Csak annyira szokásos mérgezésükről nem emlékeztem. Ennek eszköze azonban mindenütt a strychnin. Csakhogy e helyütt dögbe rejtik, máshelyütt meg, mint Amerikában, faggyudarabokban alkalmazzák.

Az Évkönyv

nyomatása bár minden erőfeszítéssel folyik, azzal mégis alig lesz lehetséges január vége előtt elkészülni. Oka ennek leginkább az, hogy terjedelme a tervezettnél sokkal nagyobb, szinte kétszer akkora lett. Az Évkönyv megrendelése az utolsó héten majdnem egészen szünetelt, ami bizonyosan a karácsonyi ünnepeknek és azok költségeinek tulajdonítható, erős a hitünk azonban, hogy most az év elejével azok, kik ezt még eddig nem tették, sietni fognak megrendeléseikkel. Felkérjük mindazokat, kik az évkönyvet megrendelni szándékoznak, hogy arra való előfizetéseiket még a folyó hóban szíveskedjenek megtenni, hogy azt részükre megjelenése után azonnal megküldhessük, azokat pedig, kik azt már megrendelték, arra kérjük, hogy legyenek addig egy kis türelemmel.

Ujabbi előfizetőink, illetve megrendelőink a következők:

Kaland a medvével.

A múlt ősszel történt a máramarosi Havasmezőn egy ottani orosz juhász gazdának a fia, derék, izmos legény a havas alatti tanyájukon juhait delelőre bocsátván maga is a kalibába huzódott, hogy magának délire (a minálunk egyébként reggeli) puliszkát főzzön.

Mig a legény a kalibában foglalatosságot, az alatt egy hatalmas mackó állított be a juhokhoz juhásznak s egy kecskét elragadott, mire a juhnyáj szétfutott. A nagy zajra a legény kiugrott a kalibából s kutatva annak okát, látja, hogy a hivatlan vendég viszi ám a kecskét! Ő nem volt ám rest, hanem utána iramodván a rablónak, megragadta a kecske lábait s ki akarta ragadni a mackó fogai közül. Ezt azonban könnyebb volt megpróbálni, mint megtenni, mert a mackó talpával olyan nyaklevest adott neki, hogy nyomban elhasalt s fényes nappal is csillagokat látott az égen.

A hatalmas ütéstől elalélt legény jó ideig feküdt ott s midőn magához tért, sem a mackót, sem a juhait nem látta sehol. Fűtytyentett egypárszor, de a juhok

487. Dohnányi Pál, Liptó-Teplicska.
 488. Balog József, Nagy-Lónya.
 489. Zárva Mihály, Vercserova.
 490. Marinka Zahariás, Bokova.
 491. Szevinszky István, Kiszindia.
 492. Sándor Antal, Radváncz.
 493. Gunszt Péter, Püspök-Szt.-László.

A NAGYVILÁGBÓL.

Az elmúlt hét legfőbb eseménye az, hogy az országgyűlési pártok között nincs meg a béke. Ismételten volt ugyan szó arról, hogy talán az utolsó pillanatban, még a 28-iki országgyűlés előtt sikerül a békés megegyezés, ez a remény azonban teljesen füstbe ment. A 28-iki ülésen ugyanis Tisza István gróf miniszterelnök arra kérte a házat, hogy adjon a kormánynak rövid időre szóló indemnitit, hogy így a házat törvényes formák közt oszthassa szét, ezt azonban az egyesült ellenzéki pártok vezető férfiai kerekén megtagadták, mire az országgyűlés újból el lett napolva s a legközelebbi ülés január 3-án lesz s ennek egyedüli tárgya a legfelsőbb királyi kézirat felolvasása lesz, mely majd az országgyűlés feloszlatairól intézkedik. Így tehát januárban új választásoknak nézünk eléje, melyekre már az összes pártok nagyban készülődnek. Ezek lesznek hivatalosan a ország közvéleményét s majd az eredmény megmutatja, hogy a mérleg melyik oldalra fog billenni.

A keletázsiai harctéren még mindig a Port-Arthur alatti küzdelmek kötik le a figyelmet, hol a japánok egyik rohamot a másik után intézik az erősségek ellen. Ugy a támadás, mint a védekezés kétségbeesett erőfeszítéssel folyik s borzasztó emberáldozatot követel. A

csak nem jelentkeztek, hanem nyilván otthon voltak a faluban.

A nyájnak pásztora nélkül való hazaérkezése a legény szüleit nagyon megrémítette s azonnal keresésére indultak. Féluton találkoztak vele, a mint támo-lyogva vánszorgott s nyomban el is beszélt a medvével való kalandját.

Meghallotta a történeteket két havasmezei orosz paraszt is, kik bár nem voltak vadász emberek, mégis kedvet kaptak a mackó bőrére s felfegyverkezvén elindultak a legény által megjelölt irányban. Hosszas nyomozás után rá is akadtak a helyre, hol a mackó lakmározott s a megmaradt részt elásta, úgy hogy csak a kecske szarvai látszottak ki a földből.

Abban a biztos tudatban, hogy a mackó még vissza fog térni a maradék elfogyasztására, nyomban neki láttak alkalmas leshely készítéséhez, de alig hogy megkezdték munkájukat, már a mackó is jelentkezett. Az egyik orosz azonnal rálőtt, de nem jól találta el s kicsi hiba volt, hogy a medve bőre helyett nem az

japánok és barátai most ismét azt híresztelik, hogy Port-Arthurt pár nap alatt beveszik. Az utóbbi napokban állítólag ismét felszólították az erősség parancsnokát, Stössel tábornokot a megadásra, ez azonban visszautasító választ adott. A balti hajóraj fogadására is erősen készülnek a japánok s egyes tengerszorosokat, melyeken az átjöhetne, hadihajóikkal megszállották, csak az a kérdés, hogy az orosz flotta nem fog-e más utat választani, sőt azt is rebesgetik, hogy félbeszakítja útját s bevárja a harmadik orosz hajórajt, mely január 3-án indult el a balti tengerről.

HASZNOS TUDNIVALÓK.

Január havi erdészeti teendők.

Erdőtenyésztés. Erdei magvak. Gyűjtsünk köris-, bükk- és akácfa magot; erdei-, fekete- és lucfenyő-tobozokat. Enyhe időjárás beálltával halásszunk égerfa magot. Fűtött magpergetőkben pergessük a magot a gyűjtött tobozokból. Csere vagy vétel által lássuk el magunkat az alátételezésre, vetésre és a csemetekertekbe szükséges magvakkal és próbáljuk ki a már meglevő magvaink csírákéességét. Verőfényes napokon vizsgáljuk meg a teleltetésre elhelyezett tölgy- és bükkmakkot és szükség esetén lapátoljuk át.

Erdőhasználat. A síksági, az elő- és középhegységi, kisebb hó mellett a magas hegységi erdőkben is a favágás folytatandó; — de leginkább és különösen szorgalmazandó a favágás az áradásos, mocsaras és egyébként hozzáférhetetlen helyeken álló éger-, nyír- és egyéb puhafa sarjerdőkben, melyek most a legkönnyebben megközelíthetők. Ezekben a fa levágandó, még a hó- és jégolvadás előtt kiszállítandó és a vágások a galy- és rőzsefától megtisztítandó. Cserkéreghántó üzem-

ővük maradt ott, mert a megsebzett vadállat dühösen nekik rohant. Jó szerencse, hogy a másik orosz nem veszítette el hidegvérét, hanem a támadót közvetlen közelből, az utolsó pillanatban egy jól irányzott lövéssel ledurrantotta.

A juhászlegény hosszabb ideig nyomta az ágyat a kapott nyakleves következtében s alig lesz kedve még egyszer medvével figurázni.

Közli:

SZATVÁNYI ANTAL,
 I. oszt. m. kir. főerdőőr.

A két palóc. Egyik palóc: Meg tudnád-e mondani, télen nagyobb-e a hideg, vagy nyáron a meleg? Másik palóc: Nem én!

Egyik palóc: Hát télen hidegebb van, mert télen az Ipoly befagy, de nyáron nem forr fel.

*

Utcán. Koldus: Asszonyom kérek egy kis alamizsnát. Munkaképtelen sovány ember vagyok.

Asszony: Hát miért nem használ hizlaló kurát?

ben kezelt erdőkben a puhafa kivágását, és a hozzáférhető állabokban kisebb hó mellett a ritkítást is folytathatjuk. A favágók szorgosan ellenőrizendők, hogy csak a kijelölt fákat vágják, magas tuskókat ne hagyjanak; a ledöntött fát a kívánt választékok szerint gondosan feldolgozzák és a tűzfamétereket jól tömören rakásolják. A termelt fának rendeltetési helyére, u. m. farakodó- és szénító helyekre, az usztatók- és csusztatókhoz való szállítása most a kőkeményre fagyott földön a legkönnyebben eszközölhető. Szállítsunk fát a mészégető helyekre és termeljünk a mészégetéshez szükséges köanyagot.

Erdővédelem. Erősítsük meg az őrizetet a falopások ellen. Ellenben mód nyújtandó arra, hogy a szégyenesebb és egyébként csakis a falopásra szorult nép becsületes munkája révén a szükséges tűzifához juthasson. A fenyvesekben található hernyók és bábok pusztítása céljából hajtsuk be a disznókat. Őrizzük a vetéseket és a csemetekerteket a nyul- és egérrágástól. Magas hónál lerázás által mentjük meg a fiatalosokat a hótöréstől.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Miből élnek az amarikai diákok?** Ha nálunk egy diplomás ember otthagyja nyomoruságos pályáját s valami kézimesterségre adja magát, vagy egy diák cselédkönyvet vált, hogy éhen ne haljon, egyszerre felhangzik a panasz, hogy ime ezek a nemes ifjak dolgozni kénytelenek s állásukhoz nem méltó, szégyenletes, lealázó munkával kénytelenek tengetni életüket. Lám, mennyivel más a felfogás Amerikában, a hol a munka nem szégyen s ha egy diplomás ember a diplomája mellé még munkakönyvet, vagy cselédkönyvet is vált, azt éppen nem tartják lealázónak. A diáktól sem kérdezik, hogy miből tartja el magát csak becsületes legyen. New-Yorban akárhány jogász, bölcsész és orvosnövendék keresi meg kenyerét azzal, hogy konduktoroskodik a villamoson. Egy clevelandi vendéglőben pedig az összes pincérek szegény főiskolai hallgatók. Reggel félhétől nyolcig, délben féltizenkettőtől kettőig, a míg legnagyobb a forgalom, pincéreskednek s ezért teljes ellátáson kívül még 50 centet kapnak naponként. S a mely pillanatban letette fehér pincérkabátját s az egyetemre megy, senki sem érezteti vele, hogy pincéreskedésből él. De soká lesz az, mikor majd a munkát nálunk sem tartják szégyenletesnek, lealázónak!

— **Kalács-óriás.** Richmondban hatalmas ötlete támadt egy péknek. Egyik üres telken kiállított egy karácsonyi kalácsot, melynek 3500 font volt a súlya. Előállításához felhasználtak: 225 font vajat, 225 font cukrot, 340 font lisztet, 100 font mandulát, 720 font mazsolát, 160 font szirupot és 2600 darab tojást. Megalkotta a richmondi pék ezt a kalácsot és fontonként kiméri.

NAPI HIREK.

— **Főuri vadászat.** Az alberti-i uradalomban mult hó 15., 16. és 17. napjain tartattak meg a szokásos nagy vadászatok, melyeken résztvettek: gróf Ráday Geodeon mint házigazdák, gr. Szapáry Péter, gr. Szapáry Lajos, Mucsik Lajos, nemeskéri Kis Sándor és Géza, Bakos Géza, Mouliard kapitány, Szöllőssy főhadnagy, Igaz Péter plébános és Horeczky főjegyző urak mint vendégek. A vadászatok eredménye: 1 dämvad, 826 nyul, 35 fácánkakas, 18 fogoly és 30 darab különféle más vad; összesen 910 darab.

— **Titokzatos gyilkosság.** Gondol Gábor 80 esztendőös földbirtokost, nyugalmazott miniszteri tanácsost a fejemegyei Iváncsán levő lakásán karácsony estéjén meggyilkolák. Gondol Gábor agglegény volt és csöndes, visszavonult életet élt. Egyedül lakott házában és meghitt házvezetőnője mellett csak kevés cselédet tartott. Karácsonyeste 7 órakor, mikor egyik cselédje benyitott a szobájába, a földön elterülve, holtan találta az öreg urat. Konstatálták, hogy a szerencsétlen embert valaki agyonlőtte. A gyilkosságot rejtélyessé teszi az, hogy a lövéseket a házban nem hallották és hogy a lakást teljesen rendben találták. Adonyból vizsgálóbizottság ment ki a helyszínére, a csendőrség pedig erőlyesen nyomozza a gyilkost.

— **Példás becsület.** A mult hónap elején levél érkezett egy vidéki város előljáróságához valamelyik ausztráliai városból. A levélben valaki azt tudakolta, hogy él-e még ott egy Sz. Pál nevű ember. Visszairtak neki, hogy él. Pár nap előtt azután husz forint sterlinges pénzküldemény érkezett Sz. címére. Egy levél is volt hozzá mellékelve, amelynek tartalma ez volt:

— Tíz év előtt elloptam az ön mellényét, amelyben százhuszonöt forint volt. Ez a pénz tette lehetővé, hogy Amerikába, onnan Ausztráliába menjek, ahol most igen jól megy a dolgom. Hálás köszönettel küldöm most meg az összeget kamatostól, de engedje meg, hogy a mellényt emlékül megtarthassam magamnak.

— **Egy asszony borzalmas öngyilkossága.** Guttman Ignácné, egy debreceni pékmester neje, borzalmas módon vetett véget életének. A minap égő gyertyával ment ki a lakásából és többé nem tért vissza. Távolléte aggasztotta környezetét és keresésére indultak. Meg is találták, de már csak összeégett hulláját — a pincében. A szerencsétlen asszony, akin az utóbbi időben az elmebetegség tünetei mutatkoztak, valószínűleg úgy követte el az öngyilkosságot, hogy szalmából máglyát rakott, reáfektűt és a gyertyával meggyújtotta maga alatt. Amikor megtalálták, a tűz már nem égett s az asszony halva volt. A vizsgálat még nem állapította meg, vajjon öngyilkosság vagy baleset forog-e fenn. A szerencsétlen asszony nyolc gyermeknek volt az anyja.

— **Megszöktetett vőlegény.** Nem mindennapi eset az, a mely Budapesten a karácsonyi ünnepek alatt történt. Egy fiatal csinos özvegy megszöktette Szabó Péter malomhivatalnokot, a ki vőlegénye volt egy más

ifju hölgynek, a kivel nemsokára oltár elé akart lépni. Szabó Péter néhány hét előtt ismerkedett meg az özvegygel, s mindjárt első találkozásuk alkalmával örök szerelmet fogadtak egymásnak. Boldogságuk azonban csak addig tartott, amíg az özvegy megtudta, hogy Szabó már vőlegény. Ettől fogva arra akarta kényszeríteni az ifjút, hogy szakítson menyasszonyával. Fenyegette s kihozta s Szabó már közel volt a megőrüléshez kinos helyzetében. Karácsony hétfőjén az asszony arra birta Szabót, hogy ránduljon ki vele Gödöllőre. El is utaztak, de az asszony Kassáig váltotta meg a jegyeket. Amikor a vonat Gödöllőt is elhagyta s a fiatalember észrevette, hogy az asszony becsapta, dühöngeni kezdett s a nőt agyonveréssel fenyegette. Sőt rá is vetette magát Szlatinaynére és csak az odacsődült utasok akadályozták meg a botrány folytatását. Hatvanban leszállították Szlatinayné s az örvengő Szabó Pétert s bevitték őket a község házára. Ott az asszony kezdetben azt vallotta, hogy Szabó kétezer korona áru ékszert lopott tőle, majd pedig mintegy örült rávetette magát a fiatal emberre, csókolgatni kezdte és hazugságnak nyilvánította előbbi vallomását. A csendőrök jegyzőkönyvet vettek fel az esetről, s szabadon bocsátották mindkettőjüket. Az elrabolt vőlegény nyomban Budapestre utazott s feljelentette Szlatinayné rágalmazásért és személyes szabadság megsértésért a büntető bíróságnál.

— **A trapézen.** Varsóból írják: Az itteni orfeumban tragikus esemény történt a minap. A magas trapézen hajmeresző mutatványokat produkált egy szép szőke leány és egy fiatalember: Cora kisasszony és Antonelli artista. A közönség viharosan tapsolta őket. Egyszerre elhallgatott a zene, most következett volna a legbravurosabb torna. Mindenki feszült figyelemmel nézte a trapézen egymás mellett ülő párt. Egyszerre megszólt fönn a magasban az artista:

— Nagyszerű közönség! Ez a hölgy itt menyasszonyom. Szerettem őt, sőt szeretem most is, de azért meg kell halnia. Titokban megcsalt s én most nyilvánosan büntetem meg.

A közönség dermedten hallgatta e szavakat. Senki sem mozdult helyéről, mert mindenki azt hitte, hogy ez az elüljáró beszéd hozzá tartozik a mutatványhoz. Cora kisasszony azonban hirtelen rémesen sikoltott: tör járta át a szívé s lebukott a magasból. Erre örületes zürzavar támadt. Rendőrök rohantak a szinpadra, a melyen az artisták körülvették a holt menyasszonyt.

— Jöjjön le! — kiáltott föl a rendőrbiztos.

— Élve nem, — felelt vissza az artista.

A tört a maga szívébe döfte s Antonelli is holtan bukott le a trapézzról.

— **Megégett gyermek.** Megrendítő szerencsétlenség történt a napokban a szatmármegyei Alsóújfalú községben. Marosán Juon földmives feleségével együtt a nagybányai hetivásárra menvén, Anna nevű másfél éves kisleányát egy idősebb gyermek felügyelete alatt otthon hagyta. A két gyermek játszani kezdett s játék közben a kis leány a tüzhelyre esett, ahol teljesen ös-

szégett, úgy hogy mire a szülők hazaértek, már halott volt. A szatmári ügyészség a gondatlan szülők ellen megindította az eljárást.

Szerkesztői üzenetek.

Szatványi Antal urnak, *Havasmező*. Hasonló közleményeket mindig szívesen fogadunk. Elég hiba, hogy a kartársak nem igen vesznek fáradságot maguknak közleni velünk a vidékükön előforduló nevezetesebb eseményeket, melyekkel gazdagíthatnánk s érdekesebbé tehetnénk lapunk tartalmát. Kérjük szíves közreműködését a jövőben is. — **Tolnay Ferenc** urnak, *Osztó*. A „Magyar Erdész” szerkesztősége és kiadóhivatalának címe: Apátfalva, Borsodmegye. Egyébként levelező-lapját elküldtük oda. — **Gunszt Péter** urnak, *P.-Szt.-László*. Az Évkönyv megrendelését — mint azt mai számunkban láthatja — előjegyeztük. Szíveskedjék annak megrendelésére a környékbeli kartársakat is buzdítani. — **Kocsis Géza** urnak, *Rimaszombat*. A kincstári erdőknél I. II. III. osztályu erdőőrök és I. II. osztályu főerdőőrök vannak alkalmazva. Javadalmazásaik a következők: 600, 700, 800, 900 és 1000 korona törzsfizetés és 100, 200 és 300 korona szemelyi pótlék. Ezen kívül kapnak természetbeni lakást vagy lakpénzt, földilletményt, mely az erdőőröknél 3, a főerdőőröknél 4 katasztrális holdat tesz, mely azonban holdankint 10 koronával megváltható. Tüzfajárandóságuk: erdőőröké 24, főerdőőröké 36 ürmeter kemény tűzifa házhoz szállítva. Végül kapnak még valamennyien egyaránt évi 50 korona egyenruha átalányt.

A kiadóhivatal postája.

Valentin Károly urnak, *Czikolbasziget*. A 8 korona előfizetési-díj beérkezett s ezzel elő van fizetve a folyó évi augusztus hó végeig. — **Csaplár János** urnak, *Pusztavám*. A 21-iki szám postára lett adva; előfizetése november végén járt le. — **Benedek Lajos** urnak, *Tekerőpatak*. A tévedést a rossz szomszédság okozta, mert két olyan szomszédja volt a nyilvántartásban, kiknek előfizetése 1903. június 30-án járt le s így könnyű volt megesnie a tollhibának. Most a beküldött 4 koronával ki van fizetve 1904. december végeig. — **M. I. H.** A jövő március hó végeig van előfizetve. — **Bálint József** urnak, *Nyírád*. Előfizetésének lejártát a közölt leszámolás alapján április hó végével jegyeztük be. — **Nyika János** urnak, *Rusel*. A hiányzó két számot lapunk legutóbbi számával egyidejűleg újból megküldtük. A petrosényi postát már figyelmeztettük rendetlen kézbesítésére s azt hisszük, hogy ezt jövőre pontosabban fogja eszközölni. — **Varga V. Antal** urnak, *Terecseny*. Levelező-lapja tartalmán nagyon csodálkoztunk, mert hiszen már 2 év óta az almamelléki postára küldjük lapját s nyilvántartásunkban csak Almamellék van bejegyezve. A tévedésnek a vasuti mozgó postán kellett megtörténnie. Üdvözlét!

Hirdetések és pályázatok.

Számtan

a m. kir. erdőőri szakiskolák, az erdőőri szakvizsgára magán uton készülők és erdőaltisztek részére.

Irta: **Béky Albert,**

m. kir. erdőész,

a szászsebesi m. kir. erdőrendezés vezetője.

6—

Kapható: Az Országos Erdészeti Egyesületnél (Budapest V., Alkotmány-utca 6.) **Ára:** 2:40 K, bérmentve 2:60 K. Nyomatott a „Szászvárosi Könyvnyomda R.-T.” gyorsajtóján.

ERDÉSZETI UJSÁG

SZAK- ÉS TÁRSADALMI LAP AZ ERDÉSZETI SZEMÉLYZET RÉSZÉRE.

Előfizetési árak:

Egész évre	8 kor.
Fél évre	4 ..
Negyed évre	2 ..

Pénzküldemények a

Szászvárosi Könyvnyomda R.-T.-é címére Szászvárosra, kéziratok a szerkesztőséghez Szászsebesre küldendők.

Megjelenik minden vasárnap.

Felelős szerkesztő és tulajdonos lapkiadó:

PODHRADSKY EMIL.

Hirdetési díjak:

Egy hasábos garmond sor vagy annak helye 20 fill. Ajánlközasoknál, eladás vételnél minden szó után előre beküldendő 4 fill. Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mér — sékelt díjak egyezség szerint. —

IX. évfolyam.

Szászsebes, 1905. január 1.

14. szám.

TARTALOM:

Előfizetési felhívás. — 1. Vezércikk: Boldog újévet. — 2. A farkas. — 3. Tárcsa: Eltemetve. Kaland a medvével. 4. Az Évkönyv előfizetői. — 5. A nagyvilágból. — 6. Hasznos tudnivalók. — 7. Különfélék. — 8. Napi hírek. 9. Szerkesztői üzenetek. — 10. A kiadóhivatal postája. — 11. Hirdetések és pályázatok.

BLUM és TÁRSA

Elsőrangú egyenruházati intézet

BUDAPEST IV., Kossuth Lajos-utca 14—16. sz.

Mesteri szabásu, izlésteljes csinos kiállításu *****

erdészeti és erdő altiszti egyenruhák

nemkülönbén felszerelési cikkek szállítására.

Hivatalos uton részletfizetésre

is eszközölhetők a megrendelések; az ily megrendeléseket, hosszas gyakorlatunk alatt — a betekínthető számos elismerő nyilatkozatok tanúsága szerint, — mindenkor, az igen tisztelt megrendelők legteljesebb megelégedésére hoztuk kivitelbe.

Polgári ruhák

a legújabb francia- és angol-divat szerint, szinte jutányos árban készíttetnek. Vevőink kényelmére bármely szakmánkba nem vágó cikket készségeel beszerzünk és a vidéki megrendelések kivitelére különösen kiváló gondot és figyelmet fordítunk.

Kivánatra ingyen és bérmentve küldjük meg árjegyzékünket és a hivatalos megrendeléshez szükséges részletfizetési megrendelési ívet. — Bármily csekély megrendelés is a lehető legnagyobb figyelem és pontossággal lesz kiszolgálva.

Kiváló tisztelettel:

BLUM és TÁRSA

Szerb kir. udvari szállítók.

Ő cs. és királyi Fensége József főherceg udvari szállítói. A nagyméltóságu földmívelésügyi Miniszterium hivatalosan megbízott erdészeti egyenruha szállítói. Az „Országos Erdészeti Egyesület“ rendes tagjai.

Főerdőőri vagy erdőőri

állást keres 44 éves erőteljes férfi,
ki az erdőőri szakvizsgát jó siker-
rel letette, eddig már nagyobb erdőgazdaságnál
irodában is működött, s most is uradalomnál
erdő- és mezőgazdaságnál van al-
kalmazásban. — A magyar és tót
nyelvet szóban és írásban birja. — Szives meg-
keresések a következő címen küldendők:

Szemán Mihály, uradalmi főerdőőr.

Berzevicze (Bolázsvágás) Sárosmegye. 3—3

Erdőőrök és vadászok részére

legjobb **vadász-fegyvereket** jutányos árban
szállít

Lakatos Károly,

Budapest II., Csalogány-u. 26.

Árak: 60, 76, 80 és 96 kor.
Gavallér-puskák: 104, 110 és 130 kor.

A fegyverek mind be vannak löve
s csak a teljesen megfelelők kerülnek eladásra.

Fontos téli idényre!

Téli kalina (filcz) csizmák

 saját gyártmány

erősek, melegeket tartók, csinos kiállításban; 4 évig is viselhetők; jóságáért és tartósságáért kezességet vállalok. 🍷🍷

== ÁRA: 8 KORONA. ==

Megrendelésnél pontos mérték beküldését kérem

LENGYEL ALBERT

erdőör.

4-4

Alsó-Rákos, Nagy-Küküllő-megye.

✿✿ Élő vad! ✿✿

Élő foglyokat, fácánokat, nyulakat, őzeket, szarvasokat, vad tengeri-nyulakat, baglyokat és minden más állatokat magas árakon vásárol az Élőállatkiviteli vállalat és állat-nagykereskedő:

O. FRANK, Wien V.,

Zentagasse 48. szám. : : : : :

[illegible]

3061 E. sz.

Valódi ezüst remontoir
női óra, belső porvédő
fedéllel, tiszta, diszes ve-
settél. **9 kor. 50 fillér.**

Kérjen képes árjegyzéket ingyen és bérmentve.

ERŐS GYULA

Nagyszeben, Disznódi-utca 3. szám.

Mindennemű

órák, ékszerek, arany- és ezüstáruszerek, ezüstevőeszközök, asztalfeltétek, templomi kellékek, Erdélyország legnagyobb raktára.

Látszerészi cikkek nagyraktára.

SZÉTKÜLDÉS CSAKIS UTÁNVÉTEL MELLETT

Mindenféle vésések legjutányosabban számíttatnak.

Olesó és szabott árak, jó és pontos kiszolgálás.

Régi vagy törött ezüst- és aranyműveket, régi ezüst- és arany-pénz műveket, drágaköveket, keleti gyöngyöket a legmagasabb napi árban beváltom vagy fizetésképpen elfogadom.

Vadászszobák berendezése, trophaeák, szőnyegek, új szerkezetű fegyvertartók, reliefsképek készítésére, valamint mindenféle állatok művészi preparálására vállalkozom. — Preparálásra alkalmas vadat a legjobb áron megveszek:

HAERING EDE

SZEGED.

Lakásom: Zsigmond-utca 7. sz.

ÉVKÖNYV

Az ERDÉSZETI ÉS VADÁSZATI ALTISZTI SZEMÉLYZET RÉSZÉRE AZ 1905-ik ÉVRE

immár munkában van s a következő tartalommal fog megjelenni:

1. Előszó.
2. Erdészeti havi teendők.
3. Vadászati havi teendők.
4. Kivonat az erdőtörvényből.
5. Az erdőmunkásokról szóló törvény.
6. Ministeri rendelet az erdőőri szakiskolákról.
7. „ „ „ „ szakvizsgákról.
8. „ „ a vadőri „
9. „ „ „ hatósági esküről.
10. Vadászati törvény.
11. Fegyveradó-törvény.
12. Kivonat a szolgálati szabályokból. (A fegyelmi vétségekre vonatkozó rész).
13. Fegyelmi szabályok.
14. Fegyverviselés és használat.
15. Utasítás a karabély-töltények használatához.
16. Kincstáriak egyenruha szabályzata.
17. Kivonat a nyugdíj-törvényből.
18. Állandó munkások és napibéresek nyugberezése.
19. Kincstáriak legeltetési jogosultsága.
20. Magvak eltartása.
21. Erdei vetőmagvak és tölgymakk kedvezményes vasuti szállítása.
22. Csemeték csomagolása.
23. Csemeték kedvezményes vasuti szállítása.
24. Felesketett erdőőrök adómentes fegyverei.
25. Utadó alóli mentesség.
26. Hasznos madarak jegyzéke.
27. Duvadak mérgezése.
28. Kitömésre szánt állatok kezelése.
29. Erdészeti és vadászati altisztek címtára.
30. Tárgymutató.

Ezzel a dus tartalommal az Évkönyv terjedelme meghaladja a 200 nyolcadrét oldalt s így vaskos kötetet fog képezni. Az Évkönyvbe foglalt dolgok mind olyanok, melyekre az erdészeti és vadászati altiszti személyzetnek terhes és felelősségteljes szolgálatának teljesítése közben lépten-nyomon szüksége van s így az Évkönyvnek egy erdészeti és vadászati altiszt asztaláról sem szabadna hiányoznia.

Ennek alapján teljesen indokolt az

Előfizetési felhívás

melyet ezennel az Évkönyvre hirdetünk.

Az Évkönyv előfizetési árát potom 2 koronára tettük, hogy így módjában legyen azt a legszegényebb sorsu erdészeti és vadászati altisztnak is megszereznie.

Az évkönyv nem lesz bolti áru s így abból csak annyi példányt nyomatunk, a hányra az előfizetési díj folyó évi január hó végéig hozzánk be lesz küldve. Siessen tehát mindenki beküldeni a 2 korona előfizetési díjat, hogy így tájékozva legyünk a nyomtatandó példányok számáról. Az előfizetés beküldője olvashatóan jegyezze fel nevét, lakását, utolsó postáját és a vármegyét.

Az előfizetés a következő címen küldendő:
Az „Évkönyv“ kiadóhivatala, Szászsebes.

Szászsebes, 1904. év október havában.

PODHRADSKY EMIL,

Az ÉVKÖNYV kiadója.

Nyomatott a „SZÁSZVÁROSI KÖNYVNYOMDA RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG“ gyorsajtóján 1904.

